

Järjestötyö

Miten laajasti seuraavat tavoitteet toteutuvat organisaatiosi järjestötyössä?

Hallintohenkilöstön edustajana vastaa väittämiin niin kuin koet asioiden tällä hetkellä olevan järjestötyön tavoitteissa ja suunnittelussa. Järjestötyön tekijänä vastaa väittämiin niin kuin koet tavoitteiden toteutuvan käytännössä tällä hetkellä organisaatiosi järjestötoiminnassa. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasti kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

VASTAUSASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jossain määrin, 3 = melko laajasti, 4 = hyvin laajasti, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
1. Järjestön vaikuttamistyö painottuu jäsenistön etujen turvaamiseen nykytilaa säilyttämällä	☐	☐	☐	☐	☐
2. Järjestön vaikuttamistyö vahvistaa jäsenistön toimintaa etsimällä tulevaisuuden mahdollisuuksia	☐	☐	☐	☐	☐
3. Järjestö edistää yhteiskunnan kestävää tulevaisuutta sivistyksen keinoin	☐	☐	☐	☐	☐
4. Järjestö tukee jäsenistönsä perustyön vahvistamista	☐	☐	☐	☐	☐
5. Järjestö edistää jäsenistönsä toimintatapojen kehittämistä kestävä kehityksen mukaisiksi	☐	☐	☐	☐	☐
6. Järjestö valmentaa jäsenistöään kestävää tulevaisuutta edistävän yhteiskunnallisen muutoksen tekijöiksi	☐	☐	☐	☐	☐
7. Järjestön tilaisuuksissa otetaan huomioon eettiset ja ympäristövastuulliset valinnat	☐	☐	☐	☐	☐
8. Tilaisuuksien osallistujia ohjataan ympäristövastuullisiin valintoihin	☐	☐	☐	☐	☐
9. Järjestö luo kohtaamisia, joissa jaetaan ajatuksia ja kokemuksia ja synnytetään uusia merkityksiä elämälle	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit tavoitteiden näkymisestä järjestön toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT TAVOITTEIDEN NÄKYMISESTÄ JÄRJESTÖN TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA TOTEUTUKSESSA:

Toimintakulttuuri

Miten laajasti järjestösi toimintakulttuurissa toteutuvat miestäsi seuraavat asiat?

Vastaa väittämiin niin kuin koet asioiden tällä hetkellä olevan järjestösi toiminnan tavoitteissa, ohjeissa ja käytännöissä. Voit jättää vastaamatta niihin väittämiin, joista et koe tietäväsi tarpeeksi. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasi kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

VASTAUSASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jossain määrin, 3 = melko laajasti, 4 = hyvin laajasti, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
10. Toiminnan ympäristövastuullisuudelle on laadittu tavoitteita tai ohjeita	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ympäristövastuullisuus toteutuu kaikessa päivittäisessä toiminnassa	☐	☐	☐	☐	☐
12. Järjestö edistää sidosryhmiensä ympäristövastuullista	☐	☐	☐	☐	☐
13. Henkilöstön työterveydestä ja turvallisuudesta pidetään huolta	☐	☐	☐	☐	☐
14. Järjestön vapaaehtoistoimijoiden terveydestä ja turvallisuudesta pidetään huolta	☐	☐	☐	☐	☐
15. Järjestön arjessa toteutuvat vuorovaikutus, yhteisöllisyys ja kaikkien osallisuus	☐	☐	☐	☐	☐
16. Järjestön arjessa toteutuvat myötätunto ja jokaisen saama arvo ja tunnustus omana itsenään	☐	☐	☐	☐	☐
17. Johto määrittelee järjestön toimintakulttuurin	☐	☐	☐	☐	☐
18. Järjestöyhteistö osallistuu toimintakulttuurin kehittämiseen	☐	☐	☐	☐	☐
19. Järjestö osallistaa ulkoisia sidosryhmiään toimintaansa	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit järjestön kestävästä toimintakulttuurista:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT JÄRJESTÖN KESTÄVÄSTÄ TOIMINTAKULTTUURISTA:

Johtaminen

Miten vahvasti arvioisit järjestösi johtamisen ja toiminnan ohjauksen perustuvan seuraaviin asioihin?

Vastaa väittämiin sen käsityksen pohjalta, joka sinulla on järjestösi toiminnasta ja johtamisesta. Voit jättää vastaamatta niihin väittämiin, joista et koe tietäväsi tarpeeksi. Kirjaa lomakkeen alalaidassa oleviin kenttiin mielestäsi parhaat esimerkit toiminnasta sekä tunnistamasti kehittämistarpeet.

Tutustu väittämien sisältöä avaavaan [taustatekstiin](#).

VASTAUSASTEIKKO: 1 = ei lainkaan, 2 = jonkin verran, 3 = melko paljon, 4 = hyvin paljon, EOS = en osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
20. Toiminnan keskiössä ovat talous ja nykyisen toiminnan tuottavuus	☐	☐	☐	☐	☐
21. Toimintaa suuntaavat tulevaisuuden ennakointi ja uudistuminen	☐	☐	☐	☐	☐
22. Toimintaa ohjaa päämäärä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta	☐	☐	☐	☐	☐
23. Johto asettaa tavoitteet ja määrittelee henkilöstön tehtävät	☐	☐	☐	☐	☐
24. Tavoitteet asetetaan yhdessä henkilöstön kanssa ja niiden toteutus on itseohjautuvaa	☐	☐	☐	☐	☐
25. Johtaminen perustuu yhteisön määrittelemiin arvoihin ja visioihin	☐	☐	☐	☐	☐
26. Toiminta rakentuu yksilöiden osaamisen perustalle	☐	☐	☐	☐	☐
27. Moninainen oppiva yhteisö on toiminnan tärkein voimavara	☐	☐	☐	☐	☐
28. Yhteisö oppii ja uudistuu verkostoissa toimimalla	☐	☐	☐	☐	☐

Parhaat esimerkit hyvästä johtamisesta:

Kehittämisen tarpeet:

PARHAAT ESIMERKIT HYVÄSTÄ JOHTAMISESTA:

Järjestötyö

TAUSTATEKSTI

Järjestöjen perustehtävään kuuluu jäsenistön toiminnan vahvistaminen ja etujen ajaminen. Vaikuttamistyö voi keskittyä jäsenistön ajankohtaisiin tarpeisiin ja nykytilan jatkuvuuden turvaamiseen. Tämä ei välttämättä ole paras strategia muuttuvan maailman haasteiden kohtaamiseen. Tulevaisuutta ennakoiva järjestö etsii aktiivisesti tulevaisuuden mahdollisuuksia, joiden kautta se voi vahvistaa ja uudistaa jäsenistönsä toimintaa. *Yhteiskuntaa uudistava järjestö* aktivoi jäsenistöään, sidosryhmiään ja kansalaisia keskusteluun kestävästä tulevaisuudesta rakentavasta sivistyksestä.

Jäsenistön toimintaa vahvistetaan usein tukemalla niiden perustoimintaa esimerkiksi koulutuksen avulla. *Henkilöjäseniä voidaan tukea vahvistamalla heidän perustyötään ja -osaamistaan. Tulevaisuutta ennakoiva järjestö lisää jäsenistönsä tietoisuutta kestävyyskysymyksistä ja tukee jäsentensä toimintakulttuurien (tai henkilöjäsenten toimintatapojen) kehittämistä kestäviksi.* Yhteiskunnan uudistamiseen tähtäävä järjestö voi omaksua tehtäväkseen jäsenistönsä valmentamisen muutoksen tekijöiksi kohti kestävästä tulevaisuudesta yhteiskuntaa.

Vastuullisesti toimiva järjestö ottaa ympäristö- ja eettiset näkökohdat huomioon tilaisuuksien ja kohtaamisten järjestelyissä (esimerkiksi tilat, tarjoilut, materiaalit ja kuljetukset). Lisäksi osallistujat voidaan ottaa mukaan tilaisuuksien ja kohtaamisten kestävyysrakentamiseen ohjaamalla heitä kestäviin valintoihin ja oman toiminnan vaikutusten tunnistamiseen. Yhteiskuntaa uudistava järjestö luo ihmisille kohtaamisen paikkoja, joissa voidaan jakaa ajatuksia, kokemuksia ja tunteita ja synnyttää uusia merkityksiä elämälle.

Toimintakulttuuri

TAUSTATEKSTI

Kestävästi toimivan järjestön toimintakulttuuri rakentuu eettisten periaatteiden tunnistamiselle ja niiden toteutumiseksi yhteisön arjessa. Eettisyydessä on kysymys jaetusta käsityksestä hyvistä ja oikeista toimintatavoista. Toiminnan eettisyyttä tulee tarkastella suhteessa henkilöstöön, toiminnan kohderyhmiin, sidosryhmiin ja ympäristöön. Eettisyyden minimitasona voidaan pitää ympäristöasioita ja hyvinvointia koskevien normien täyttämistä. Niitä ovat esimerkiksi lajittelumääräykset sekä työturvallisuuden ja työterveyden vaatimukset.

Kestävästä tulevaisuudesta edistävää järjestöä kurkottaa normien vaatimuksia korkeammalle. Ympäristövastuullisuus näkyy läpäisevästi yhteisön kaikessa toiminnassa kuten hankinnoissa, materiaalien käytössä, energiansäästössä ja liikkumisessa. Yhteisön hyvinvoinnin edistämisen lähtökohdaksi ovat henkilöstön ja toimintaan osallistuvien tarpeet. Hyvinvoinnissa painottuvat psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet kuten vuorovaikutus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Koko yhteisö osallistuu toimintakulttuurin rakentamiseen.

Yhteiskuntaa uudistava järjestö osallistaa myös sidosryhmiään ympäristövastuullisen ja eettisen toiminnan edistämiseen. Yhteisön hyvinvoinnin parantamisen keskiöön nousevat myötätunnon osoittaminen ja jokaisen saama arvo ja tunnustus omana itsenään. Nämä tukevat ekososiaalisen

sivistyksen ytimessä olevaa ihmistenvälisyyttä. Järjestön kumppanit kuten muut järjestöt, työpaikat, oppilaitokset ja muut yhteisöt voidaan osallistaa järjestön toiminnan suunnitteluun ja sitä kautta yhteisen toimintakulttuurin uudistamiseen.

Johtaminen

TAUSTATEKSTI

Talouden ja nykyisen toiminnan tuottavuuden ympärille keskittyvä johtaminen voi heikentää järjestön kykyä uudistua. Tällainen johtamistapa voi korostua esimerkiksi tilanteissa, joissa toimintaan kohdistuvat voimakkaat taloudelliset leikkaukset. Tulevaisuutta ennakoiva johtaminen perustuu erilaisten tulevaisuuskehitysten arviointiin ja järjestön toiminnan uudistumiseen tältä pohjalta. Järjestö voi myös omaksua päämääräkseen kestävän tulevaisuuden rakentamisen, joka näkyy strategissa päämäärissä sekä johdon toimenpiteissä ja esimerkissä.

Johtaminen ohjaa järjestön henkilöstön toimintaa. Se voi perustua johdon määrittelemiін tavoitteisiin, tehtävänkuviin ja työn seurantaan, jolloin henkilöstölle jää niukasti vapausasteita omaan työhönsä vaikuttamiseen. Tavoitteet voidaan myös asettaa yhdessä henkilöstön kanssa ja niiden toteutus voi olla itseohjautuvaa tiimeissä tapahtuvaa toimintaa tai perustua työntekijän itsensä johtamiseen. Johtaminen voi myös tapahtua merkittävässä määrin yhteisön määrittelemien arvojen ja visioiden pohjalta.

Järjestön toiminta voidaan rakentaa yksilöiden osaamisen varaan siten, että jokainen työyhteisön jäsen vastaa itsenäisesti omista tehtävistään. Oppivan yhteisön idea perustuu siihen, että erilaisia osaamisia, käsityksiä ja kulttuurisia taustoja jakamalla yhteisö voi kasvaa osiaan suuremmaksi. Oppiva yhteisö voi myös laajentua kumppanuuksiin ja verkostoihin, jotka uudistavat järjestön toimintaa.